

Fællesmøde 2, mellem vandløbslaugs formænd, næstformænd og Tønder Kommune

Mødet blev holdt den 25. marts 2015 i kantinen ved Landbrugsrådgivning Syd.

Mødedeltagere i forhold til vedlagte liste.

Ole Hansen bød velkommen til mødet, som var delt i 2. Først et møde mellem Tønder Kommunes Tekniske Udvalg, teknikerne fra Tønder Kommune, vandløbsformænd og næstformænd samt SVL. Efter frokost deltog Tønder Kommune ikke i mødet.

Ole fortalte efter en præsentationsrunde, at der nu er ca. 35 vandløbslaug i det Sønderjyske område. Inden Sønderjyske Vandløb blev etableret i 2012 var der ganske få vandløbslaug i det Sønderjyske område.

Referat:

Møde kl. 10.00 – 12.00

1. Erfaring grødeskæring og sandopgravning 2014 ved Tønder Kommune, Per Jepsen (Ole Ottosen)

Grødeskæring:

Planlægning og tilretning af grødeskæringen foretages i forhold til sidste års erfaringer og i forhold til om vandløbene stadig er offentlige. Der er ganske få ændringer fra år til år. Der er i alt 1150 km som grødeskæres og ca. 100 km som renses op med kommunens grødebåde. Der er få km vandløb der grødeskæres med håndle og herudover er der de rørlagte vandløb.

Grødeskæringsopgaven er delt i 9 entrepriser på hver godt 100 km.

Områderne er delt op efter, at hver entreprenør kan arbejde uhindret i forhold til hinanden.

I 2014 startede oprensningen tidligt. Regulativet følges, men på nogle strækninger er tidsplanen indskrænket i forhold til entreprenørerne i forhold til tidligere erfaringer med strækningerne.

Per viste de kort entreprenørerne arbejder efter, hvor de bl.a. kan se hvilke strækninger der er 2 meter bræmmer på.

Inden grødeskæringssæsonen kommer entreprenørerne med en tidsplan for hver deres strækning, tidsplanerne bliver ofte tilrettet i forhold til vejret. Men tidsplanen laves for at kommunen har en mulighed for at følge arbejdet. I 2014 var de fleste entreprenører færdige med grødeskæringen inden 1. oktober (fristen er 15. oktober). Grødeskæringen gik godt i 2014, der var lidt problemer i juli, hvor det var meget tørt og der var så lidt vand i vandløbene, at der ikke kunne foretages grødeskæring. Men så kom regnen i rigelige mængder i august, det gav noget ekstraarbejde til entreprenørerne, som havde nogle lange dage i august for, at sikre vandgennemstrømningen. Kommunen vurderer, at alle frister for grødeskæring blev overholdt i 2015.

Sandopgravning:

Der foretages løbende bundpejlinger og når der kommer en henvendelse er der som regel en ventetid på 1-2 uger på at få foretaget en bundpejling. Opgravning af sandaflejringer foretages primært mellem 15. september og 31. oktober, det er dog altid efter en individuel vurdering. Der

sker flere opgravninger end tidligere. Der sker ikke en systematisk måling af bundkoten, pejling foretages i forhold til entreprenørernes observationer og indmeldinger fra lodsejerne.

Spørgsmål:

Kan overkørsler renoveres, ja hvis der ikke ændres på vandgennemstrømningen, ellers kræver det en tilladelse fra kommunen.

Hvad skal entreprenøren indberette, alle sine observationer omkring vandløbene.

De vandløb, som er gravet som lige kanaler, kan kommunen holde dem lige. Nej, det må kommunen ikke og nogle vandløb vil derfor begynde at sno sig.

Ved store udskridninger fjerner kommunen materialet. Træer fjernes når grenene hindrer vandets fri gennemstrømning.

Der bliver spurgt til pil, som breder sig voldsomt. Kommunen oplyser, at de bruger alle de ressourcer de har fået tildelt på at fjerne så mange træer som muligt.

2. Hydraulisk beregning af Brede Å systemet, status ved Tønder Kommune. Jørgen Nicolaisen

Der er lavet en aftale mellem Tønder Kommune, landboforeningerne og miljøorganisationerne om, at der skal kigges på afvandingsforholdene i Ballum Marsken. Der blev efterfølgende nedsat en arbejdsgruppe bestående af teknikere fra Tønder Kommune og af Sønderjyske Vandløbs teknikere. Det har resulteret i, at der blev opstillet en række forslag til mulige tiltag for Ballum Marsken. Et af forslagene var, at der blev lavet en hydraulisk beregning af hele Brede Å oplandet, så der efterfølgende kunne laves den rigtige beslutning for den fremtidige afvanding.

Tønder Kommune har bevilliget penge til den hydrauliske beregning og kommunen har nu gang i indsamling af eksisterende data. Herudover vurderes hvilke data der yderligere er behov for. Der skal bl.a. laves en opmåling af vandløbsprofilerne. Og der skal laves en validering af eksisterende vandløbsmålinger. Beregningen kommer til at omfatte 470 km², 400 km offentlige vandløb og ca. 600 km vandløb i alt.

Selve den hydrauliske beregning sendes i udbud, kommunen satser på, at modellen bliver lavet i år, men er ikke sikker på at det kan nås i år. Der er endnu ikke fastlagt en tidsplan.

Der bliver spurgt til om også enkelt udledninger fra f.eks. rensningsanlæggene kommer med i beregningen og det gør de, alle kendte data indsamles til beregningen.

Der blev spurgt om, hvad der så sker når beregningen er lavet, og Teknisk Udvalg svarer, at der så vil blive lavet en vurdering af, hvad den bedste løsning kan være. Der ligger allerede nogle forslag fra den nedsatte teknikergruppe.

3. Sådan kan et vandløbsregulativ se ud, ved Tønder Kommune Kirsten Kerrigan

Kirsten havde et udvalg af de eksisterende regulativer med og de blev sendt rundt, så vi kunne få en fornemmelse af, hvad et regulativ er. Det er tydeligt, at det er meget forskelligt, hvad et regulativ indeholder. Et regulativ er en samling af alt det der gælder for det enkelte vandløb og det er ikke skrevet sammen i et dokument. På mange af vandløbene er der en hel række dokumenter, som gælder for vandløbet.

I øjeblikket består Tønder Kommunes vandløbsregulativer af 6 fællesregulativer, et for hver af de gamle kommuner og en hel række regulativer for de enkelte vandløb.

Der er krav om, at der er et regulativ for et offentligt vandløb, der er ikke krav om regulativ for øvrige vandløb og der er også kun ganske få af de ikke offentlige vandløb der har et regulativ. Dog har de inddigede vandløb et regulativ.

Der var spørgsmål til betaling ved offentlige rørlagte vandløb. Den almindelige vedligeholdelse er kommunens opgave. Ved omlægning af den rørlagte vandløb er det bredejer og dem der har nytte af det rørlagte vandløb der skal betale.

Der er endnu ikke taget beslutning om revision af regulativerne og heller ikke om på, hvilket niveau revisionen skal ske. De allerfleste regulativer opfylder lovgivningen, der er dog enkelte som ikke er fyldestgørende og disse regulativer kræver en reguleringssag for at komme på plads.

Der var en diskussion om koter i forhold til DNN og DVR, der sker en omregning, så der sker en rigtig sammenligning. DNN = -0,12 DVR.

4. Ny udbudsrunde grødeskæring ved Tønder Kommune, Per Jepsen

Grødeskæringen har været foretaget af de samme entreprenører i 2012 – 2015 og derfor skal grødeskæringen nu i udbud til 2016. Der er dog kommet nye udbudsregler, så der er endnu ikke helt klarhed over hvordan udbuddet bliver.

Der bliver spurgt til om der er mulighed for, at der fremover er GPS på entreprenørernes maskiner, men kommunen siger, at der endnu ikke findes udstyr, som kan bruges til andet end en meget grov måling, så det forventes ikke at blive en del af dette udbud.

5. Lauges ønske til fremtidig grødeskæring/oprensning

Punktet havde været diskuteret tidligere i forbindelse med det pkt. 1

6. Næste møde

Først i marts måned 2016.

7. Evt.

Bo Jessen fortæller, at Tønder Kommune blev vurderet som den 3. bedste kommune på vandløbsområdet i 2013. Det er kommunen meget stolte af og kommunen forsøger fortsat at holde sig på dette høje niveau.

Møde kl. 13.00 – 14.00

1. Opsamling på formiddagens emner

Der var ønske om, at Michael Schillig havde været med til mødet.

Der var diskussion om, hvorvidt kommunen skal møde med så mange deltagere til mødet, der var for og imod.

Der er stemning for at politikerne inviteres igen næste gang.

Der bliver spurgt om, hvordan man får lavet 2 oprensninger i stedet for 1. Der bliver henvist til, at der søges på de enkelte strækninger med en begrundelse for at der er behov for 2 oprensninger.

Der er forslag om, at der sættes fokus på bevoksning omkring vandløbene, så der bliver ryddet op i det. Et emne til næste års dagsorden kunne være, hvorvidt landmændene selv kan være med til at holde trævæksten omkring vandløbene nede fremover.

Der er snak om, at der er mulighed for at pensle træerne i 2 m bræmmerne, SVL tager det op med Tønder Kommune.

2. Vandrådene, hvad kom der ud af det? Asger Kristensen

Der var lagt en fast ramme for, hvad der skulle laves i vandrådene, som var nedsat i forbindelse med 2. vandplanperiode.

Landbruget gik ind i opgaven med det formål at:

- Det skulle omfatte så lidt agerjord som muligt
- Pengene skulle strække så langt som muligt
- Fagligheden skulle være i orden

Alle interessenter i vandrådene var enige om målet for vandplanprocessen og derfor kom vandrådene ret langt. Der er stor enighed om, at administrationen i mange tilfælde er det største problem for håndteringen af vandløbene (dog ikke Tønder Kommune).

Vandrådene var nedsat i forbindelse med denne opgave og er derfor nedlagt igen.

Vandområdeplanerne er i høring nu indtil den 23. juni 2015 og derfor er der nu mulighed for at komme med indsigelser.

3. Indsigelser vandplaner, ved Asger Kristensen

Der er denne gang mulighed for at give høringssvar ud fra målsætningen og vandløbets status.

Herudover er Natura 2000 planerne i høring indtil den 10. april 2015, her skal man være opmærksom på at der er en randzonevirkning udenfor Natura 2000 områderne.

Der var en længere diskussion af om det nytter at give høringssvar. Konklusionen på mødet var nok, at man tror på, at mange høringssvar er vigtige.

Der var stor frustration over den måde vandplanlægningen bliver lavet på. Der blev stillet tvivl ved om landbruget virkelig bidrager med den mængde man går ud fra. Asger oplyste, at der er meget store lokale forskelle.

Antoni Stenger fortalte, at han var inviteret til møde i KHL den 24. april om vandplaner og herudover afholdes der et møde i Jysk Landbrugsrådgivning i Esbjerg den 30. april også om vandplaner.

4. Ønsker for fremtidige møder med kommunerne

Er behandlet under punkt 1.

5. Fremtidige møder for vandløbslaugene

Der var stemning for, at man fortsætter med dette årlige møde efter mødet med Tønder Kommune.

6. Evt.

Der blev talt om, hvem der vil lave indsigelser og aftalen blev, at vandløbslaugene kan henvende sig til henholdsvis Ole B. Hansen, Asger Kristensen eller Johanne Ludvigsen, som kontaktperson i Sønderjyske Vandløb, som kan hjælpe med udarbejdelsen af høringssvarene.

Referent: Johanne Ludvigsen